

Wetenschappelijk onderzoek vanuit de praktijk

Naast haar drukke baan volgt Kelly de masterstudie Evidence Based Practice in Health Care (klinische epidemiologie) aan de Universiteit van Amsterdam.

Hierdoor zal ze uiteindelijk als epidemioloog in staat zijn om zelfstandig klinisch wetenschappelijk onderzoek te verrichten.

Op dit moment werkt ze mee aan een grootschalig onderzoek bij het VUmc, gericht op thuiswonende mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Het project 'Ontmoetingscentra 3.0' onderzoekt het beschikbaar maken van drie recent ontwikkelde, effectieve vormen van begeleiding bij dementie (DemenTalent, Dementelcoach en STAR e-learning) via bestaande ontmoetingscentra. Het onderzoek wil inzicht geven in de (kosten)effectiviteit en toegevoegde waarde van het verbrede aanbod van nieuwe begeleidingsvormen vergeleken met het reguliere aanbod van ontmoetingscentra. Daarbij wordt gekeken naar de ervaringen van zowel de mensen met dementie als de mantelzorgers.

Zoeken naar de beste aanpak

Kelly: "Mensen met dementie raken verwijderd van de maatschappij en hun sociale contacten worden minder. Dit heeft effect op hun autonomie, hun gevoel van eigenwaarde en daarmee hun kwaliteit van leven. Daarnaast worden mantelzorgers zwaar belast als hun naaste geen eigen activiteiten meer heeft.

Kelly Paap in gesprek bij ontmoetingscentrum De Keyzer

Het zou mooi zijn als we dat kunnen verbeteren. Het onderzoek vindt plaats in 32 ontmoetingscentra voor mensen met dementie en mantelzorgers. De helft van de centra gaat werken met de nieuwe vormen van begeleiding, de andere helft blijft met het reguliere programma werken.

Data verzamelen

In het onderzoek wordt voornamelijk gekeken naar het effect op de zelfwaardering, ervaren autonomie en gedrags- en stemmingsontregelingen bij mensen met dementie en het gevoel van competentie en levenskwaliteit bij de mantelzorger. Kelly houdt zich vooral bezig met het verzamelen en analyseren van de data die voortkomt uit het onderzoek. Daarvoor bezoekt ze verschillende ontmoetingscentra en interviewt deelnemers aan de hand van vragenlijsten.

DemenTalent

Ook Amsta ontmoetingscentrum De Keyzer doet mee aan het onderzoek. De Keyzer werkt met de begeleidingsvorm DemenTalent. Deze 'interventie' stelt mensen met dementie in staat om vrijwilligerswerk te doen dat past bij hun talenten, interesses en mogelijkheden. Kelly: "Iemand die altijd heeft lesgegeven, kan misschien nog heel goed een ochtend per week helpen op een school. Iemand die het leuk vindt om met mensen om te gaan, kan misschien op zaterdag helpen in een winkel. Het gaat erom dat de mensen zo lang mogelijk onderdeel blijven van de maatschappij en zich daardoor nuttig en waardevol voelen. Ook helpt het de mantelzorgers als zij af en toe ontlast worden."

Wetenschap de organisatie in

Kelly hoopt dat de resultaten in haar afstudeerscriptie inzicht geven in de effecten van de verschillende oude en nieuwe begeleidingsvormen bij ouderen en mantelzorgers. Na haar afstuderen wil Kelly zich verder ontwikkelen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek. "Ik wil vooral de resultaten van wetenschappelijk onderzoek meer de organisatie in brengen. Er zijn zoveel interessante studies, innovaties en ontdekkingen. We moeten alleen bedenken hoe we de resultaten daarvan kunnen toepassen in onze praktijk. Daar zou ik graag een rol in spelen."

/ Bonne Linthorst

Kijk voor informatie over het onderzoek en de begeleidingsvormen op:

www.dementalent.nl

Vrijwilligerswerk voor mensen met dementie, passend bij hun talenten

www.dementelcoach.nl

Telefonische ondersteuning voor mantelzorgers

www.startraining.eu

Een internetcursus voor mantelzorgers, vrijwilligers en professionals over dementie

Niet klagen maar dragen

Zo'n witte volle bos haar is opvallend bij een heer op hoge leeftijd. Hij schuifelt achter zijn rollator voor mij de lift in. "Bent u niet de mevrouw van de klachten? Ik herken u van de foto." Hij wijst met zijn neus naar de flyer die daar hangt. Zijn stem is vriendelijk, zijn blik helder. Hij vervolgt, "mevrouw ik heb niets te klagen hoor. Ik word hier heel goed verzorgd en iedereen is even vriendelijk voor me."

Hij is onderweg naar de tuin en wil genieten van het vroege voorjaarszonnetje. Dat kan best met de winterjas aan en uit de wind. Ik stel voor om hem gezelschap te houden. We spreken af dat hij een plaatsje uit de wind zoekt en ik de koffie mee zal nemen.

"Er is altijd veel te doen hier," zegt hij, "ik verheug me alweer op het concert van morgenmiddag." Na een korte stilte vertelt hij mij dat hem toch iets dwarszit. Een futliteit, maar toch. Het overkomt hem iedere dag en dan wordt het in je hoofd toch groter. Maar geen klacht hoor! Cliënten in de ouderenzorg klagen weinig. Een onderzoeksteam onder leiding van professor Roland Friele* heeft dit gegeven onderzocht. Het bleek dat bewoners van verzorgings- en verpleeghuizen liever niet willen klagen. De afhankelijkheid van de zorgorganisatie speelt daarbij een rol maar is niet de enige reden.

Ouderen willen het liefst niet als klager gezien worden. Niet door de medewerkers maar ook niet door hun medebewoners. Daarbij staat de klachtenprocedure te ver van ze af. Bij voorkeur wordt het hart gelucht bij iemand die meedenkt hoe de ongenoegens kunnen worden opgelost. Ik luister naar zijn probleem en adviseer hem wat hij zelf zou kunnen doen. Bijvoorbeeld zijn ongenoegen bespreken met zijn Evv'er? En met haar een oplossing zoeken?

"En hoe is het gegaan?" vraag ik als ik hem later weer opzoek. Het advies was waardevol. Zijn dagelijkse ergernis komt niet meer voor. Goed, zo af en toe nog maar daar kan hij mee leven.

/ Grietje Babois, klachtenfunctionaris VVE-T

* Download het rapport 'Niets te klagen' (M. Bonhoff, N. Paus en R. Friele) op www.nivel.nl